

Národní park Podyjí třicetiletý

Když jsem v srpnu 1992 přijel poprvé na Správu Národního parku Podyjí jako člen týmu, který začínal zpracovávat speciálně zaměřený plán péče o lesní porosty, byl jsem nadavkrát šťastný. Jednak že jsem byl členem prvního týmu, který se u nás věnoval otázkám obnovního managementu lesů, teoreticky vycházejícího z tehdy mladého vědeckého oboru ekologie obnovy a náš první projekt byl právě v Podyjí. A za druhé, jako člověk, jehož dětství a mládí je spojeno s říčními údolími jihozápadní Moravy, jsem vždy toužil poznat to poslední tajemné údolí, které pro nás regionální patrioty bylo za bolševika prostě nedosažitelné, protože za železnou oponou.

S nově vyhlášeným národním parkem vzniká téhož roku také nová správa s mladým pa-

nem ředitelem, který si vytvářel samo sebou tým mladých spolupracovníků. V roce 1994, když pod správu NP přešly majetkově i lesní pozemky a lesní personál, stalo se ze správy robustní těleso s veškerými potřebnými kompetencemi ke správě území. Již v roce 1996 pracovalo „mládí“ na správě NP aktivně – v denním lesnickém provozu – s principy obnovního managementu lesů, které reflektovaly tehdejší aktuální úroveň vědeckého poznání. Snad i proto je dnes Podyjí národním parkem s nejvyšším relativním procentem (47%) území ponechaného samovolnému vývoji. Mimo jiné – první česká konference speciálně zaměřená na význam a funkce tlejícího dřeva v lesích se konala v roce 1999 právě na Podyjí.

Mimořádnou pestrost přírodního prostředí NP Podyjí tvoří nelesní plochy, které člověk lesu vzal a jejichž historické užívání vytvořilo sice umělé, ale nesmírně zajímavé ekosystémy. Správa NP ve spolupráci s univerzitami a výzkumnými ústavy dokázala postupně navrhnout, vyzkoušet a provozně realizovat dříve nestandardní opatření na jejich zachování a podporu. Kdo by si v roce 1991 pomyslel, že se na vřesovištích a loukách bude pást dobytek, budou se trhat šípkové keře, pobíhat poníci, kus vřesoviště shoří a na loukách se nebude sěci celoplošně v jednom termínu?

NP Podyjí – v úzkém spojení s rakouským protějškem Nationalparkem Thayatal – je zelenou perlou ve vysychající krajině jihozápadní Moravy, je místem velkých experimentů, kterým předcházejí velké a vášnivé diskuse biologů a lesníků. Ale díky nim se věci

posunují dopředu. Myslím, že větší výzvou do budoucna dnes není otázka, jak a co v přírodě NP Podyjí dělat, ale jak ji zachovat v plné kráse pro příští generace návštěvníků – jejich neustále sílící tlak a snaha dostat se všude představují v dnešní ochraně přírody malého Podyjí velké riziko.

Správu NP v příštím desetiletí čekají dvě velké změny: mladá generace pracovníků, kteří přišli v porevolučních „devadesátkách“, předá své dílo generaci nové a ta bude čelit novým a zároveň jiným výzvám než těm, které stály před dnešními veterány před třiceti lety. Otevřel jsem si láhev kořenitého veltlínu z popické vinice, dívám se oknem, jak vločky sněhu na první jarní den ulpívají na větvích stromů podyjských lesů, a připíjím na poděkování všem, kteří se o Národní park Podyjí jakkoliv zasloužili.

Tomáš Vrška

předseda Rady Národního parku Podyjí

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 2/2021 Ročník 76
Vychází 6× ročně

Cena ve stánkovém prodeji 49 Kč
Roční předplatné 234 Kč

Časopis státní ochrany přírody
The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2021. Všechna práva vyhrazena.
Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele.
ISSN 1210-258X

Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává

AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Průhonice
s podporou Správy Krkonošského národního parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podyjí, Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor RNDr. Zdeněk Patzelt

Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek

● Mgr. Jiří Bašta ● prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Ing. Michael Hošek ● prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc. ● Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D. ● JUDr. Eva Mazancová ● doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D. ● JUDr. Svatomír Mlčoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. František Pelc (předseda) ● Ing. Pavel Pešout ● RNDr. Jan Plesník, CSc. ● RNDr. František Pojer ● Ing. Martin Starý ● Ing. Jakub Šafránek ● Ing. Martin Škorpík ● Mgr. Karolína Šulová

Adresa redakce

Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
tel. 951 421 247, 283 069 111
ochrana.prirody@nature.cz
www.casopis.ochranaprirody.cz
www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR

jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
Ve Žlíbků 1800/77, hala A3, 193 00 Praha 9;
tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
send@send.cz, www.send.cz

Objednávky do zahraničí

vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
tel. 951 421 247

Tisk Tiskárna Unipress, s. r. o.

Grafická úprava a sazba Ing. Jan Mastný

Korektury PhDr. Radmila Pavelková

Toto číslo vychází 22. 4. 2021

Kompletní čísla časopisu a podrobný seznam literatury najdete na
www.casopis.ochranaprirody.cz.

